

zelena dežela

Glasiilo Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije | št. 64, marec 2008

Pogovor z Janezom Šebatom	Spremembe zakona o javnem naročanju	Smernice dobrih higienskih navad v vinarstvu	Vsebinske novosti v uredbah
2	3	5	6

Tradicionalna prireditev KGZS Podeželje v mestu

Sredi marca je Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije (KGZS) v sodelovanju z Ljubljanskimi tržnicami in ekipo radia Veseljak na Pogačarjevem trgu v Ljubljani organizirala tradicionalno prireditev »Podeželje v mestu – velika noč na podeželju«. Kulturni program so obogatili prekmurski ljudski godci »Veški dečki« in folklorna skupina KUD Milke Zorec Hotinja vas. Kraljevski pridih je dogodku dajala Svetlana Širec, aktualna vinska kraljica.

»Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije prireja tradicionalne prireditve Podeželje v mestu že od leta 2005. Glavni namen prireditev je predstavitev in promocija raznolikosti ponudbe slovenskih kmetij po posameznih regijah. Obiskovalcem se z njimi odpira možnost za nakup kakovostnih domačih pridelkov, članom Kmetijske gozdarske zbornice Slovenije pa ponuja možnost predstavitve in prodaje izdelkov in pridelkov ter predstavitve dopolnilnih dejavnosti na kmetijah,« je na prireditvi poudaril predsednik KGZS Peter Vrisk.

Pod okriljem Kmetijske gozdarske zbornice Slovenije se je tako na Pogačarjevem trgu predstavilo okoli šestdeset kmetij, društev, združenj in zvez. Prireditve so se udeležili tudi predstavniki kmetov iz zamejstva (na sliki), ki bodo sodelovali na Podeželju v mestu v času neformalnega srečanja kmetijskih ministrov Evropske unije 25. maja v Mariboru. Na njem se bo predstavilo trideset kmetij iz Slovenije ter šest iz zamejstva. Predstavile bodo značilnosti slovenskega podeželja evropskim gostom in prebivalcem Maribora.

Dobre higienske prakse pri predelavi grozdja v vino KGZS pripravila prve v nizu Smernic

Smernice omogočajo enostavnejše delo slovenskim vinarjem in zagotavljajo visoko varnost. Za posredovanje smernic uporabnikom je usposobljenih deset specialistov KGZS za vinogradništvo in vinarstvo.

Vodstvo Kmetijske gozdarske zbornice Slovenije (KGZS) je 12. marca 2008 na novinarski konferenci predstavilo prvega v nizu projektov priprave Smernic dobre higienske prakse. »Smernice dobre higienske prakse pri predelavi grozdja v vino so rezultat uspešnega dela Strokovne skupine za vinarstvo pri KGZS in članov interesnih združenj. Vinarjem omogočajo vzpostavitev svojega sistema dobre higienske prakse in izpolnjevanje zahtev veljavne zakonodaje na praktičen, enostaven in dostopen način, ki zagotavlja visoko varnost,« je poudaril Peter Vrisk, predsednik Kmetijske gozdarske zbornice Slovenije.

Na novinarski konferenci je bil predstavljen tudi potek letošnjega projekta uveljavljanja podpor iz naslova ukrepov kmetijske politike za leto 2008, ki poteka pod okriljem Kmetijske gozdarske zbornice Slovenije med 5. marcem in 15. majem 2008. Vnos poteka na 82 lokacijah, za svetovanje in pomoč pri izpolnjevanju pa je usposobljenih 308 svetovalcev in zunanjih sodelavcev.

Spremembe zakona o zbornici

Peter Vrisk, predsednik

Marec je bil pomemben mesec za Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije. Poslanci Državnega zbora so namreč 5. marca z veliko večino sprejeli spremembe Zakona o Kmetijski gozdarski zbornici Slovenije. Na zbornici pozdravljamo sprejem tega zakona, saj so s tem postavljeni novi zakonski okviri za naše delovanje. Čeprav pri pripravi zakona niso bili upoštevani vsi naši tehnični predlogi, je sedaj sprejeti zakon kljub nekaterim pomanjkljivostim še vedno dobra osnova za opravljanje temeljnega poslanstva zbornice, to pa je zastopanje interesov vseh članov v dobro slovenskega kmetijstva in širše javnosti.

Na Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije sicer menimo, da je zvišanje praga za članstvo na 167 evrov previsoko. Zaradi razdrobljenosti kmetijskih zemljišč in relativne majhnosti slovenskih kmetij ocenjujemo, da bi bil primernejši dvig praga za članstvo na 130 evrov. Sedaj sprejet prag je zadnja meja, ki bo KGZS omogočala opravljanje nalog v približno takšnem obsegu, kot jih sedaj. Po sedaj sprejetem zakonu bo v zbornici za dobro tretjino manj članov in 12 odstotkov manj zemljišč. Kljub manjšim stroškom zaradi manjšega števila članov bo za svoje delo zbornica dobila za skoraj 300.000 evrov manj denarja na leto. To bo od nas zahtevalo še naprej zelo racionalno delovanje, da ne bo okrnjeno naše osnovno poslanstvo.

Zakon ohranja celovitost in enovitost zbornice. Z obveznim članstvom je zagotovljeno zastopanje interesov vseh članov in to za območje celotne Slovenije. Zbornica kljub zmanjšanju števila obveznih članov ostaja največja nevladna organizacija in s tem še vedno močan, reprezentativen in upoštevanja vreden partner ter sogovornik vladi.

Zagotovo pa bo ena od nalog zbornice še naprej promocija slovenskega kmetijstva in podeželja. Uspela prireditev Podeželje v mestu, ki je bila marca v Ljubljani, prihajajoče Dobrote slovenskih kmetij na Ptuj in druge prireditve potrjujejo, da je zanimanje tako naših članov kot drugih za pridelke in izdelke s slovenskega podeželja zelo veliko. Ena od priložnosti za promocijo slovenskega kmetijstva bo tudi konec maja v Mariboru, ko se bomo z našo prireditvijo Podeželje v mestu predstavili evropskim kmetijskim ministrom in drugim predstavnikom Evropske unije. S tem bo Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije in celotno slovensko kmetijstvo dalo svoj pečat k slovenskemu predsedovanju Evropski uniji.

Vabilo k sodelovanju

Podeželje v mestu - Dobrote slovenskih kmetij v Ljubljani

na ljubljanski tržnici v soboto, 19. aprila 2008.

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije skupaj s Kmetijsko gozdarskim zavodom Ptuj organiziramo promocijsko-prodajno prireditev na osrednji ljubljanski tržnici. Kmetije, ki sodelujejo na razstavi Dobrote slovenskih kmetij, bodo ponudile svoje izdelke v pokušnjo in prodajo. Ponudbo bomo popestrili s kulturnim programom.

Sodelujoče kmetije na Dobrotah slovenskih kmetij, ki se želite predstaviti in svoje izdelke prodajati, vabimo, da pokličete na Kmetijsko gozdarski zavod Ptuj, telefon 031 376 107 ali (02) 749 36 39, Slavico Strelec ali Felicito Domiter. Pisne prijave pošljite na Kmetijsko gozdarski zavod Ptuj, Ormoška 28, 2250 Ptuj, po elektronski pošti: slavica.strelec@kgz-ptuj.si ali po telefaksu: 02 749 36 20. Prijavite se čim prej zaradi zasedbe mest na stojnicah, najkasneje do 9. aprila 2008.

Že sedaj pa vas vabimo na ogled razstave Dobrote slovenskih kmetij, ki bo od 23. do 26. maja 2008 na Ptujju v minoritskem samostanu.

Prijavijo se lahko kmetije, ki sodelujejo na razstavi »Dobrote slovenskih kmetij 2008« na Ptujju.

Pogovor s predsednikom odbora izpostave območne enote KGZS Jesenice Janezom Šebatom

Tudi našim kmetom je treba priznati poklicne bolezni

Janez Šebata kmetuje v Smokuču pri Žirovnici. Je dejaven zadržnik in dolgoleten predsednik Kmetijsko gozdarske zadruga Sava Lesce, drugi mandat pa je tudi predsednik odbora izpostave območne enote Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije (KGZS) Jesenice. Je član upravnega odbora Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, kjer zastopa interese kmetov.

Kakšno območje obsega izpostava območne enote KGZS Jesenice in kakšne so značilnosti kmetovanja na tem območju? S katerimi težavami se srečujete?

Na našem območju prevladuje živinoreja. Glavne panoge so govedoreja, reja drobnice, konjereja in čebelarstvo. Ker je malo kmetov, ki se s kmetovanjem ukvarjajo polklicno, je pri lokalnih skupnostih – občinah Jesenice, Žirovnica in Kranjska gora precej težko uveljavljati interese kmetijstva, saj so nekateri občinski svetniki izgubili kompas glede ohranjanja krajine in razvoja podeželja.

Med večjimi težavami, s katerimi se soočamo na našem območju, je zaraščanje planin. Vsak hektar, ki se pozida v ravnini, potegne za sabo zaraščanje treh hektarov v hribih. Ohranjanje pašne v planinah je predvsem zaslug polkmetij. Imamo tudi probleme z dvolastništvom v Ratečah, kjer naši kmetje ne morejo uveljavljati plačil za ukrepe skupne kmetijske politike za zemljišča, ki jih obdelujejo v Italiji.

Težave imamo tudi z možnostjo klanja goved. Klavnicno na Jesenicah so kljub našim fizičnim protestom pred tremi leti zaprli, zato smo prek Kmetijsko-gozdarske zadruga Sava Lesce organizirali uslužnostno klanje goved v Škofji Loki ali v Bohinju. Še ve-

Šebatovi kmetujejo na dobrih 60 hektarih kmetijskih zemljišč – nekaj v lasti, veliko pa v najemu – kar od 30 lastnikov. Ukvarjajo se s prirajo mleka. Redijo 60 molznic črno-bele pasme ter pripadajoči podmladek. Pred leti so hlev preselili iz središča vasi na obrabje, kjer v sodobnem hlevu tehnološko in po velikosti držijo korak s povprečnimi evropskimi kmetijami, ki se ukvarjajo s prirajo mleka.

dno pa nimamo rešeno klanje drobnice.

Posebno poglavje so gozdovi na našem območju. Več kot polovica lastnikov je nekmetov, ki so gozdove pridobili z denacionalizacijo ali dedovanjem, in trdim, da jih mnogo niti ne ve, kje imajo gozdove.

Dolgo ste dejavni v zadržništvu, kakšna je vaša ocena trenutnega položaja?

Zadržništvo je naša družinska tradicija,

ki sem jo podedoval od očeta in jo prenašam na sina. Škoda je, da se kmetje bolj ne zavedajo, da so močni le, če so povezani v kmetijski organizaciji. Pri tem pa se morajo zavedati, da je zadruga njihova last in so odgovorni za njeno vodenje. Tega se nekateri kmetje in nekateri zaposleni v zdruгах premalo zavedajo.

Vaša zadruga je »sprožila« val izvoza mleka v Italijo. Zakaj ste se takrat tako odločili?

To smo bili prisiljeni storiti, saj so imele Ljubljanske mlekarne mleka preveč, mi pa smo morali nekaj storiti za obstoj priraje mleka na kmetijah. Še vedno zagovarjam stališče, da naj slovensko mleko ostane doma. Pridelovalci mleka in mlekarne moramo peljati ta voz skupaj, saj bi bil čas, da začnejo mlekarne razmišljati bolj dolgoročno.

Leta 2006 ste bili pobudnik za srečanje kmetov treh dežel. Prvo je bilo predlani na Breznici, drugo pa lani v Naklem. Kaj vas je vzpodbudilo, da ste se s tako energijo lotili tega projekta?

Do organizacije tega srečanja je prišlo na podlagi srečanj z našimi rojaki na avstrijskem Koroškem. Oni so imeli že leta srečanje kmetov in vzpodbujali so me, da naj kaj podobnega organiziramo tudi na tej stran Karavank. V okviru izpostave območne enote KGZS Jesenice in s pomočjo kmetijskih svetovalk in svetovalcev v okviru Kmetijsko gozdarskega zavoda Kranj in KGZS smo organizirali srečanje kmetov treh dežel, ki se ga udeležujejo naši kmetje ter zamejci iz Koroške in Furlanije Julijske krajine. Lani smo se tudi dogovorili, da bo srečanje potekalo izmenično – enkrat v Sloveniji in enkrat na avstrijskem Koroškem. Letos bo to srečanje zadnje nedeljo v juliju v Šentjakobu v Rožu

in vspada s stoletnico Višje šole za gospodarske poklice Št. Peter.

Dolgo ste že član upravnega odbora Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, kjer zastopate interese kmečkih zavarovancev. Kako se sliši glas kmeta in kako je upoštevan na področju sociale?

Upam si trditi, da ima Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije do tega področja razumevanje, da pozna razmere ter plačilno moč za zdravstveno zavarovanje kmetov. Verjamem, da bomo na področju zakonodaje o zdravstvenem zavarovanju kmetov s pomočjo Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije tudi v prihodnje uspešno zagovarjali interese kmetov in bomo ohranili sprejemljive prispevne stopnje. Pri tem pa pogrešam večjo dejavnost nekaterih članov odbora za socialno varnost kmetov pri KGZS. Mlajšim kmetom in kmetičam priporočam, da si oskrbijo socialno varnost v polnem obsegu in z vsemi pravicami pokojninskega, invalidskega in zdravstvenega zavarovanja. Le to jim zagotavlja, da v primeru resnih zdravstvenih težav dobijo dodatke, ki jim bodo omogočili socialno varnost.

Kaj na tem področju je še potrebno postoriti, da bo socialni položaj kmetov boljši?

Kmetom pri nas še vedno niso priznane poklicne bolezni, kot je to urejeno drugih državah Evropske unije. Temelje za socialno varnost kmetov je še v Avstro-ogrski postavil Janez Evangelist Krek in avstrijski kmetje so imeli to področje urejeno že po prvi svetovni vojni, pri nas pa se je področje začelo urejati šele v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja. Tako zaostajamo tudi pri priznavanju poklicnih bolezni kmetov.

Marjan Papež

Odvetnik odgovarja

Prenos kmetije na novega lastnika

Vprašanje:

Lastniki kmetij večkrat želijo že za časa svojega življenja urediti nasledstvo svojih kmetijskih zemljišč. Ob tem nastaja veliko pravnih vprašanj. Da bi vam razložili nekatere splošne značilnosti posameznih pravnih poslov, vam bomo v tej in nekaj naslednjih številkah Zelene dežele razložili osnovne lastnosti posameznih pogodb, ki predstavljajo podlago za prenos lastništva, ter opozorili na vaše pravice in pravice naslednikov. Pogosto je za prenos kmetije uporabljena pogodba o izročitvi in razdelitvi premoženja (izročilna pogodba), zato se bomo v tej številki osredotočili nanjo.

Odgovor:

Izročilna pogodba

Pogodba je urejena v Obligacijskem zakoniku (OZ-UPB-1, Uradni list RS, 97/07). Z izročilno pogodbo se izročitelj (trenutni lastnik kmetije oziroma kmetijskih zemljišč) zaveže, da bo izročil in razdelil svoje premoženje svojim potomcem, posvojencem in njihovim potomcem.

Predpostavke:

1. Sorodstveno razmerje v ravni vrsti (potomci in zakonec oziroma zunajzakonski partner).
2. Soglasje ostalih potomcev - zakonitih dedičev.
3. Pogodbo sestavi notar.
4. Izročitelj razpolaga s svojim trenutnim premoženjem.

Stranke izročilne pogodbe so torej lahko le fizične osebe, ki so v sorodstvenem razmerju v ravni črti, ne glede na medsebojno oddaljenost, pri čemer mora biti izročilec prednik, prevzemnik pa potomci. Eden izmed prevzemnikov je lahko tudi izročiteljev zakonec oziroma zunajzakonski partner. Pri tem je pomembno, da se s pogodbo, ki mora biti sklenjena v obliki notarskega zapisa, strinjajo vsi izročiteljevi potomci, posvojenci in njihovi potomci, ki bi bili sicer po zakonu poklicani, da po izročitelju dedujejo. V primeru, da se kakšen od potomcev ne strinja z izročiteljevo

premoženja ali da se izročitelju po izročitvi rodi otrok oziroma se pojavi potomec, ki je bil razglašen za mrtvega, se izročeno premoženje šteje za darilo. To pomeni, da se izročeno premoženje upošteva pri ugotavljanju vrednosti zapuščine in se vračuna v dedne deleže potomcev.

Glede odgovornosti za dolgove Obligacijski zakonik določa, da potomci, med katere je bilo premoženje razdeljeno, zanje niso odgovorni. Upniki pa imajo pravico, da izročitev premoženja izpodbijajo po pogojih, ki veljajo za izpodbijanje neodplačnih razpolaganj.

Predmet izročitve in razdelitve je lahko celota ali samo del sedanjega izročiteljevega premoženja, zato bi posledično v zapuščino spadalo premoženje, ki ni bilo razdeljeno in premoženje, ki je bilo pridobljeno kasneje.

Ob izročitvi in razdelitvi premoženja si izročitelj lahko zase, za zakonca ali koga drugega pridrži pravico užitka izročene premoženja, dosmrtno rento v naravi ali v denarju, dosmrtno preživljanje ali kakšno drugo nadomestilo

Bralci se lahko obrnete tudi neposredno na odvetniško pisarno Verstovšek. Telefonska številka 051 610 640 je namenjena samo našim bralcem.

Izročitelj ima pravico pogodbo preklicati zaradi:

- izrazite neahvalnosti - če se po sklenitvi pravnega posla potomec proti njemu ali njegovemu bližnjemu obnaša tako, da bi bilo po temeljnih moralnih načelih nepravilno, da bi ta prejetu obdržal,
- dejstva, da potomec njemu ali komu drugemu preživnino, ki je bila dogovorjena, ne nudi ali če ne poravnava izročiteljevih dolgov, katerih poravnava mu je bila v pogodbi naložena.

Za ostale primere neizpolnitve bremen pa o morebitni vrnitvi premoženja odloča sodišče v smislu tehtanja pomembnosti bremena za izročitelja. V primerih preklica izročitve ima potomec pravico do nujnega deleža po izročiteljevi smrti, razen če bi bil razdedinjen, nevreden, da bi dedoval po izročitelju ali bi se dediščini odpovedal. Pri izračunu nujnega deleža se deli premoženja, ki jih je zapustnik izročil za čas življenja drugim potomcem, štejejo za darila.

Pri vsem tem je potrebno za primere, ko je predmet izročitve zaščiten kmetija, upoštevati tudi določbe Zakona o dedovanju kmetijskih gospodarstev (Uradni list RS, št. 54/99). Opredeletiv darila in njegovega uveljavljanja pa ureja Zakon o dedovanju (Uradni list RS, 73/04).

Pravna služba KGZS

V spomin

JANEZ ERŽEN 1945 – 2008

Konec februarja nas je presunila novica, da nas je za vedno zapustil Janez Eržen. Njegova vedra modrost je imela velik vpliv na delovanje in odločitve KGZS. Bil je član Sveta in Upravnega odbora Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije od leta 2000. Ves čas je bil predsednik Strokov-

nega odbora za čebelarstvo in Strokovnega odbora za krompir ter član Strokovnega odbora za mleko pri KGZS. V prvem mandatu je sodeloval tudi v Strokovnem odboru za sodelovanje z živilsko industrijo. V sedanjem mandatu se je aktivno vključeval v delo Strokovnega odbora za poljedelstvo in travništvo. Neprecenljivo je bilo tudi njegovo delo predsednika komisije za priznanja KGZS. Kot aktiven član KGZS je pripomogel k utrditvi pomena zbornice v državi, zato je leta 2005 prejel zbornično priznanje za uspešno delo. Bil je tudi predsednik sveta zavoda Kmetijsko gozdarskega zavoda Kranj in predsednik Kmetijske zadruge Sloga Kranj ter član Upravnega odbora Zadrufne zveze Slovenije.

Aktivno je sodeloval pri pripravi občinskih kmetijskih programov in tako pomagal pri ohranjanju kmetijstva, še posebej na območju Sorškega polja, kjer se je na svoji 20 hektarjev veliki kmetiji ukvarjal z intenzivno proizvodnjo mleka in poljedelstvom. Bil je goreč zagovornik ohranjanja kmetijstva, zato si je prizadeval za obstoj živega podeželja. Kot kandidat Kmečke liste si je prizadeval za enakomerno zastopnost in razvoj regij, ohranitev posejnosti in obdelanosti hribovitih območij, ohranjanje in razvoj zadrufništva ter za enakovreden položaj slovenskih kmetov v Evropski uniji.

Ohranili ga bomo v lepem spominu!

Zakon o javnih naročilih

Za večjo konkurenčnost kmetij

Sredi februarja je bila v Uradnem listu RS objavljena sprememba zakona o javnem naročanju. S to spremembo je javnim zavodom v Sloveniji omogočeno lažje naročanje lokalno pridelane hrane višje kakovosti.

V Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije vseskozi zagovarjamo in podpiramo razvoj lokalno pridelane hrane in s tem dvig konkurenčnosti slovenskih kmetij. Pozdravljamo spremembo, za katero smo se na zbornici že ves čas zavzemali. To namreč pomeni krajšo pot hrane od pridelovalca do končnega potrošnika, manj posrednikov, krajši čas dobave in s tem nižje stroške dostave. Sedaj bodo lahko neposredni proizvajalci hrane preko zadruf ali sami prodajali lokalno pridelana živila višje kakovosti.

Seveda pa bo veliko odvisno od ravnateljev šol in vrtcev ter direktorjev bolnišnic in domov za ostarele, da začnejo z naročanjem takšnih živil.

V okviru svetovalne službe že vrsto let svetujemo pridelovalcem v vseh fazah pridelave in predelave hrane s posebnim poudarkom na živilih, ki so v shemah kakovosti, kot so

sezonsko pridelana živila na integriran način, sezonsko pridelana živila na ekološki način in živila, ki so proizvedena po nacionalnih predpisih o kakovosti živil.

Pri povečani prodaji lokalno pridelane hrane višje kakovosti bodo imeli slovenski potrošniki in uporabniki hrane ter naši kmetje kot neposredni ponudniki živil naslednje koristi:

- za potrošnika večji delež kakovostnih, zdravju koristnih in lokalno značilnih živil z bogatimi okusi v vsakodnevni prehrani,
- kratka veriga od njive do mize, kar pomeni manj posrednikov, krajši čas dobave in nižji stroški dostave ter višja kakovost hrane zaradi krajšega časa skladiščenja,
- pomemben vpliv na celosten razvoj podeželja kot posledica večjih možnosti zaposlovanja in razvoja turizma na podeželju,
- vzpostavitev novih tržnih priložnosti za lokalnega kmeta in višanje dodane vrednosti kmetijskim proizvodom.

Uroš Zgonec

Okrogla miza v Senožečah

Volk in ovca ne sodita skupaj

V torek, 26. februarja, je v Senožečah v soorganizaciji Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, Območne enote KGZS Koper in Območne enote KGZS Postojna potekala okrogla miza »Škoda po zavarovanih

vrstah prosto živečih živali v živinoreji«. Na okrogli mizi so sodelovali David Štok, predsednik OE KGZS Koper, Josip Bajc, predsednik OE KGZS Postojna, Ida Štoka, KGZS-Zavod Nova Gorica, Janez Kestelic in Lojze Marn, Ministrstvo za okolje in prostor, mag. Petra Ulamec, Agencija RS za okolje, Marko Jonozovič, Zavod za gozdove Slovenije, Marko Berce, Zavod za gozdove Slovenije, OE Postojna, Andrej Sila, Zavod za gozdove Slovenije, OE Sežana in

mag. Miran Naglič, Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije. Zanimanje za okroglo mizo je bilo zelo veliko in med živahno razpravo se je pokazalo, kako velik problem in velike škode povzročajo zavarovane vrste prosto živečih živali, predvsem volk in krogar, kmetom na koprskem in postojnskem območju.

Zanimanje za okroglo mizo je bilo zelo veliko in tudi razprava je bila živahna.

DEŽELNA BANKA SLOVENIJE

15. maja 2008 poteče rok za oddajo vlog za pridobitev subvencij pri Agenciji za kmetijske trge in razvoj podeželja (AKTRP). Ker bom potreboval sredstva pred predvidenim nakazilom AKTRP, me zanima, ali lahko na podlagi te vloge v banki pridobim premostitveni kredit?

V Deželni banki Slovenije nudimo upravičencem subvencij in drugih nepovratnih sredstev možnost pridobitve premostitvenih kreditov do prejema sredstev s strani Agencije za kmetijske trge in razvoj podeželja. Višino kredita, plačilo obresti, dokazila in ostale pogoje prilagodimo vašim željam; možno je tudi predčasno vračilo kredita.

Za pridobitev premostitvenega kredita je potrebno:

- > odpreti osebni račun pri Deželni banki Slovenije,
- > izvesti nakazilo subvencij s strani AKTRP na račun, odprt pri Deželni banki Slovenije (račun navedete že v vlogi za pridobitev sredstev),
- > v kolikor postanete član KD kluba, pridobite kredit z 20 % nižjimi stroški odobritve.

Vsem, ki se ukvarjate s kmetijsko proizvodnjo, nudimo tudi ugodne hitre kredite za kmete. Odobritev kredita je hitra, vse opravite v banki. Postopek odplačevanja je preprost – obveznosti odplačujete preko trajnika z vašega osebnega računa, na katerega nakažemo gotovino. Kredit lahko odplačujete z mesečnimi, trimesečnimi, polletnimi ali letnimi anuitetami. Odločite se lahko med odplačilno dobo 3, 6 ali 12 mesecev, najvišji znesek kredita znaša 8.400 EUR. Kredit vam odobrimo tudi brez zavarovanja.

Vljudno vas vabimo, da se oglašate v eni izmed 88 enot Deželne banke Slovenije, kjer bomo skupaj poiskali finančno rešitev po vaši meri. Dodatne informacije so vam na voljo tudi na brezplačni telefonski številki DBS FON 08017 55 in na spletnih straneh banke www.dbs.si.

DBS FON
080 17 55

DBS NET

DBS PRONET

www.dbs.si

POSEBNO OBVESTILO

NAMEN:

PLAČEVANJE POLOŽNIC V BANKI

PO NAJNIZJI CENI MED BANKAMI V SLOVENIJI

ZNESEK

EUR 0,94

KRAJ PLAČILA

V 88 POSLOVALNICAH DBS

INFO NA BREZPLAČNI ŠTEVILKI:

0 8 0 1 7 5 5

ALI NA WWW.DBS.SI

DEŽELNA BANKA SLOVENIJE

vedno blizu

KGZS gostila predstavnike srednjih šol

Biotehniška izobrazba nujna za napredek kmetijstva

Boljša izobrazbena raven slovenskih kmetov je ključna za napredek slovenskega kmetijstva. Srednješolski programi na področju kmetijstva, živilstva, vrtnarstva, gozdarstva, lesarstva in veterine ponujajo dobro podlago za upravljanje kmetij ter zaposlovanje v kmetijstvu in širše.

V začetku februarja je potekala skupna novinarska konferenca Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije in Konzorcija biotehniških šol Slovenije, kjer so opozorili na pestre možnosti, ki jih na področju izobraževanja ponujajo srednješolski programi na področju kmetijstva, živilstva, vrtnarstva, lesarstva in gozdarstva.

Predsednik KGZS Peter Vrisk je v uvodoma poudaril, da se v zbornici zavedajo pomena primerne izobrazbene ravni slovenskih kmetovalcev za napredek slovenskega kme-

tijstva, zato že nekaj let skupaj s konzorcijem biotehniških šol vsako pomlad opozorijo na novosti in možnosti, ki jih te šole ponujajo slovenskim dijakom.

Povezovanje v konzorcij daje konkretne rezultate, ki se kažejo predvsem v razvejanosti novih izobraževalnih programov, horizontalni in vertikalni prehodnosti med njimi in predvsem možnostmi hitrega odgovora na potrebe, ki jih prinaša današnji čas. Potrebe po kadrih, ki jih šole, združene v konzorcij, izobražujejo, so iz leta v leto večje. Predstavniki konzorcija ugotavljajo, da so njihovi dijaki dobro zaposljivi, saj so se spet začele podeljevati štipendije. Ob generaciji, ki številčno upada, je na biotehniških področjih vpis dokaj stabilen.

KGZS skupaj s Konzorcijem biotehniških šol vsako pomlad opozori na novosti in možnosti, ki jih te šole ponujajo slovenskim dijakom.

Nacionalna poklicna kvalifikacija

Nove priložnosti za certifikat

Certifikat o nacionalni poklicni kvalifikaciji je javna listina, s katero imetnik dokazuje delovno, poklicno oziroma strokovno usposobljenost za opravljanje poklica. Postopek certificiranja omogoča pridobitev nacionalnih poklicnih kvalifikacij osebam, ki nimajo izobrazbe oziroma izobrazbo imajo, vendar želijo pridobiti še dodatno nacionalno kvalifikacijo. Odpira možnosti zaposlovanja tako v Sloveniji kot v državah članicah Evropske unije.

Kmetom omogoča registracijo dopolnilne dejavnosti na kmetiji, saj s certifikatom dokazujejo usposobljenost, ki je potrebna

za opravljanje posamezne vrste dopolnilne dejavnosti.

Preverjanje in potrjevanje opravlja komisija, katerih člani imajo licenco Državnega izpitnega centra. Komisija pregleda zbirno mapo in preveri, ali kandidat dosega znanja in spretnosti, ki so določene v katalogu standardov strokovnih znanj in spretnosti za posamezno poklicno kvalifikacijo. Če je iz priloženih dokazil razvidno, da kandidat dosega zahtevane standarde in znanja, mu potrdi kvalifikacijo in izda certifikat. Če ugotovi, da jih ne dosega, ga napoti na preverjanje, kjer kandidat doka-

zuje znanja in spretnosti, ki niso bile izkazane na podlagi dokazil.

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije izvaja postopke preverjanja in potrjevanja za pridobitev nacionalni poklicnih kvalifikacij: predelovalec/predelovalka mesa; predelovalec/predelovalka mleka; predelovalec/predelovalka sadja; izdelovalec/predelovalka kruha, potic, peciva in testenin na tradicionalen način; živinorejec/ka; poljedelec/ka; vinogradnik/ca; sadjar/ka; zelenjadar/ica.

V letu 2008 bodo roki preverjanja v juniju in oktobru. Za spomladanski rok se kandidati prijavijo do 19. maja 2008, za jesenski rok pa do 22. septembra 2008.

Kandidat, ki se odloči za pridobitev poklicne kvalifikacije, se lahko obrne na kme-

tijsko svetovalno službo na svojem območju. Tam so usposobljeni svetovalci, ki mu svetujejo v zvezi s samim postopkom ter pri pripravi zbirne mape - portfolia.

Zbirna mapa vsebuje prijavo v postopek, podatke o kandidatu in potrdila oz. dokazila, s katerimi izkazuje svoje znanje in usposobljenost. Sistematično ureja njegove dosežke, osvesti kandidata o neformalno pridobljenem znanju, mu pomaga pri oblikovanju učnih in delovnih načrtov za prihodnost in ga vzpodbuja za nadaljnje delo.

Seznam svetovalcev je objavljen na spletni strani KGZS.

Majda Filipič

Nov poklicni standard za pridelovalce zelišč

Za več poznavanja

Člani Komisije za pridelavo zelišč pri KGZS že nekaj let ugotavljajo, da se zeliščarstvo dostikrat v javnosti tolmači napačno in da se z zeliščarstvom ukvarjajo tudi tisti, ki imajo o pridelavi in predelavi zelišč premalo znanja. Zaradi tega so člani omenjene komisije podali pobudo za pripravo novega poklicnega standarda z nazivom »zeliščar/zeliščarka«.

V lanskem letu so že stekli prvi postopki v zvezi z novim standardom, v začetku

februarja pa je na Centru RS za poklicno izobraževanje (CPI) potekel prvi usklajevalni sestanek delovne skupine za pripravo tega poklicnega standarda. Delovna skupina je pripravila prvi osnutek, ki ga je 25. februarja obravnavala tudi Komisija za pridelavo zelišč pri KGZS v razširjeni sestavi. Prisotni so k osnutku poklicnega standarda podali nekatere pripombe ter zavzeli stališče, da naj ta standard obravnava tako pridelavo kot predelavo in nabiranje zelišč v naravi.

Tako bodo poklicne kompetence zajemale znanja od načrtovanja, priprave in kontrole dela do ekonomike pridelave zelišč, komuniciranja s strankami, tehnologije vzgoje sadik zelišč oziroma pridelave zelišč do postopkov obdelave, spravila, skladiščenja, primarne predelave ter priprave tradicionalnih pripravkov in trženja zelišč. Ocenili so tudi, da bo glede na vedno večje zanimanje za pridelavo zelišč v Sloveniji potrebno letno izobraziti vsaj 20 pridelo-

valcev zelišč. Za utemeljitev potreb po tem standardu pa bodo posredovali na CPI tudi opis dejavnosti v Sloveniji in tujini. Strinjali so se, da je zaradi lažje in natančnejše opredelitve standarda nujna dodatna pojasnitev nekaterih izrazov, ki so v javnosti dostikrat neustrezno uporabljeni ali razumljeni, kot npr. zelišče, zeliščar, zdravilne rastline, tradicionalni pripravki, droga ipd.

dr. Dušica Majer

Strojni krožki

Za večjo prepoznavnost

Na svoji šesti skupščini so se v začetku marca v Šentjurju pri Celju zbrali člani Zveze združenj za medsebojno pomoč Slovenije. V zvezo je vključenih 45 strojnih krožkov iz vse Slovenije, v katere je vključenih 5755 kmetij, ki po vsej Sloveniji organizirajo in koordinirajo medsebojno opravljanje kmetijskih storitev.

Letošnje skupščine se je udeležil tudi predsednik KGZS Peter Vrisk, ki je posebej poudaril pomen in namen delovanja strojnih krožkov. Predsednik Vrisk je med drugimi prisotnim predstavil tudi novi zakon o KGZ in poudaril pomen članstva v zbornici, prizadevanja zbornice za povečanje subvencij v kmetijstvu in dvig ekonomskega položaja kmetij. Zbornica in njene strokovne službe bodo še v naprej delovale v korist strojnih krožkov, zbornica pa si bo

tudi prizadevala za povrnitev finančnih stimulacij za delovanje krožkov, ki so bile v preteklem letu zelo zmanjšane.

Letošnja skupščina je bila tudi volilna, saj so člani izbirali nove člane organov zveze. Dosedanjega predsednika Staneta Štebeta iz SK Pšata Bistrica bo v naslednjih štirih letih na predsedniškem položaju zamenjal član SK Slovenska Bistrica Vilijem Grobelnik.

V pripravi je nova celostna podoba strojnih krožkov, s katero bodo krožki še bolj prepoznavni pri promociji in pojavljanju. Zveza bo tudi v letu 2008 organizirala že poznano in odmevno prireditvev Demogozd in BioEnergija, ki bo 14. in 15. junija v Davči.

Ana Bahor

Predsednik KGZS Peter Vrisk je zatrdil, da bo zbornica še naprej delovala v korist strojnih krožkov.

ZADRUŽNA ZVEZA SLOVENIJE, z. o. o.

USPEŠNO ZAKLJUČEN TRADICIONALNI POSVET ZADRUŽNIKOV V PORTOROŽU

V petek, 14. marca 2008, smo uspešno zaključili tradicionalni, letos že 35. letni posvet zadrudnikov. Dvodnevni posvet zadrudnikov, ki so se ga poleg številnih zadrudnikov udeležili ugledni domači in tuji gostje, je želel z naslovom »Zadrudni pogled v prihodnost evropskega kmetijstva« poudariti naše posebnosti in priljubljenosti, ki jih lahko zadrude izkoristimo v prihodnje. Na posvetu so sodelovali ugledni slovenski strokovnjaki s področja kmetijstva in živilstva in visoki gostje iz Splošne konfederacije kmetijskih zadrud v Evropski uniji (COGECA).

Predsednik Zadrudne zveze Slovenije g. Peter Vrsek je v nagovoru poudaril, da je slovensko kmetijstvo in zadrudništvo trden temelj in eden ključnih dejavnikov razvoja podeželja. Predstavil je poslovne okvire zadrudništva, izpostavil okrepljeno delovanje Zadrudne zveze Slovenije v mednarodnih okvirih, pomen medsebojnega sodelovanja in zaključil s predstavitvijo programa letošnjega posveta.

Prof. dr. Gert van Dijk, predsednik COGECA, je predstavil trende, ki bodo v prihodnje vplivali na kmetijstvo in spreminjali prihodnost kmetovanja ter poudaril vlogo organizacije v teh procesih, ki ji predseduje. Zaradi močnega trenda urbanizacije, množičnega preseljevanja prebivalstva iz podeželja v mesto se pričakuje, da bo v prihodnje le 1,5 odstotka populacije delovalo na podeželju in skrbelo za pridelavo

hrane. Zato si bo COGECA prizadevala za uvajanje novih ukrepov, ki bodo podeželje naredili privlačno za ljudi, še posebej mlade in izobražene.

Elisabeth Gauffin, podpredsednica konfederacije švedskih kmetov in podpredsednica COGECA, meni, da smo kmetije in zadrude lahko na trgu tržni vodje tako na državni kot na globalni ravni. Sodobna družba se srečuje s številnimi spremembami, da pa bomo lahko sledili novim trendom, ki so pogojeni z vplivi okolja, klimatskimi spremembami, spremembami prehranskih navad, je potrebno nenehno izobraževanje in sodelovanje tako med posamezniki, državam in celinami.

Med številnimi uglednimi gosti iz političnega in gospodarskega prostora so udeležence posveta nagovorila predsednik Državnega sveta mag. Blaž Kavčič in predsednica Odbora Državnega zbora RS za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ga. Marjetka Uhan. Slednja je poudarila, da sta Vlada in Državni zbor naredila veliko, sprejeti so bili številni ukrepi za izboljšanje položaja kmetijstva, vendar bomo morali v prihodnje še veliko postoriti. Mag. Blaž Kavčič je izrazil podporo zadrugam pri viziji celovitega urejanja problematike zadrudništva. Moč zadrudništva v prihodnje bo temeljila na krepitvi interesnega sodelovanja, krepitvi znanja, permanentnem izobraževanju, skupni promociji izdelkov in skrbi za kakovost. Naporji za okrepitev zadrudne dejavnosti so odvisni tudi od hitrega dokončanja postopkov denacionalizacije, pravic zadrud do državnih pomoči,

ohraniti posebnosti zadrudne revizije in za zadrude ugodnejši davčni zakonodaji.

Popoldanski del posveta se je začel z nagovorom g. Iztoka Jarca, kmetijskega ministra, ki se je sprehodil skozi do sedaj opravljeno delo ministrstva in se odzval na aktualna dogajanja v kmetijstvu. Poudaril je, da so zadrude v razvitih državah ključni element dinamičnega okolja, saj povezujejo kmetijske proizvajalce, živilsko predelovalno industrijo in trgovino. Vloga zadrud mora biti predvsem ekonomska – poslovna, pri čemer zadrudništvo ohranja elemente, ki učinkoviteje odgovorijo posebnostim kmetijske proizvodnje. Zadrude imajo in bodo imele tudi po pregledu skupne kmetijske politike pomembno vlogo v slovenskem kmetijstvu in pri razvoju podeželja.

O klimatskih spremembah in varovanju okolja, kako upravljati z njimi v korist kmetijstva in podeželja sta spregovorila strokovnjaka mag. Jani Turk z Ministrstva za okolje in prostor in Franc Beravs, direktor Ekološkega sklada RS. Cilji energetske politike države so združeni v tri stebre trajnostnega razvoja: zanesljivost oskrbe z energijo, konkurenčnost oskrbe z energijo in varovanje okolja.

Branko Ravnik, direktor Direktorata za kmetijstvo, je predstavil naloge v okviru neposrednih plačil v letu 2008, pogoje za dodelitev plačilnih pravic, izkoriščenost in prenosne plačilnih pravic, nanizal novice pri posameznih ureditvah trgov. Podrobneje

Pripraviła:
mag. Anita Jakuš

je predstavil ukrepe programa razvoja podeželja 2007–2013, zavarovanje kmetijskih pridelkov in zakonodajo, ki jo ministrstvo namerava sprejeti. Popoldanski del sta zaključili predstavitvi izhodišč za pripravo zakona o generični promociji kmetijskih in živilskih proizvodov, ki je zelo spodbudil razpravo, in reforme trga za vinom in njenih učinkov za slovensko vinogradništvo. Pred večerjo se je s svojimi vini predstavila Kmetijska zadruga Vinakras Sežana.

Uvod drugega dne posveta je bil namenjen korporativnemu upravljanju v zadrugah, ki ga je podal dr. Franci Avsec. Zadrude so podjetja kmetov, ki morajo po svoji naravi delovati v prid svojega lastnika, kmeta, po drugi strani pa delovati na odprtem konkurenčnem trgu. Upravljanje, nadzor in vodenje v zadrugah so tako pomembni elementi za uspešno delovanje zadrud. Osrednja pozornost drugega dne posveta je bila namenjena razpravi o strategiji razvoja slovenske živiloreje. Izhodiščna razmišljanja sta podala dr. Miroslav Rednak s Kmetijskega inštituta Slovenije in dr. Emil Erjavec z Biotehniške fakultete, ki sta predstavila stanje v živiloreji, pri priraji mleka, pri pitanju govedi in prašičev, predstavila dejavnike in dileme razvoja in nakazala izhodišča za nadaljnje razmišljanje o prihodnosti slovenske živiloreje.

Potrjene smernice

Dobre higienske prakse pri predelavi grozdja v vino

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije (KGZS) je skupaj s člani interesnih združenj izdelala Smernice dobre higienske prakse za predelavo grozdja v vino (Smernice), ki so namenjene vinarjem in so bile odobrene s strani Ministrice za zdravje 14. decembra 2007 z odločbo številka 520-108/2007.

Vinar mora pri predelavi vina hkrati izpolnjevati štiri parametre, da je vino varno. Ne sme vsebovati raznih fizičnih drobcov, ne sme vsebovati kemičnih ostankov, mora biti mikrobiološko neoporečno in

izpolnjevati zakonsko predpisan minimalne zahteve glede kakovosti. Vinar mora v postopku pridelave izpolnjevati tehnološko higieno in zagotavljati sledljivost vina. Vzpostavljen mora imeti notranji sistem nadzora, s katerim zagotavlja tehnološko higieno. Lahko je HACCP, Smernice dobre higienske prakse ali lasten notranji sistem nadzora, ki daje enake rezultate, ob čemer je potrebno izpolnjevati vso veljavno zakonodajo.

Praktično in enostavno

Vse zakonske zahteve, ki so podane s predpisi EU zakonodaje in slovenskimi izvedbenimi akti, so združeni v praktičen, enostaven način. Tako vinar z uporabo Smernic dobre higienske prakse pri svoji pridelavi vina izpolnjuje vse veljavne zakonske zahteve. Potrjene smernice so zavezujoče tudi za inšpektorja. Če kmet uporablja smernice pri svoji pridelavi (in ne lastnega sistema ali HACCP-a), potem mora tudi inšpektor, ki pride v kontrolno, kontrolirati obrat samo po smernicah! Evropska zakonodaja namreč zahteva, da so potrjene smernice, če jih proizvajalec uporablja, zavezujoče tudi za inšpektorja. Zato tudi taista zakonodaja nalaga inšpektorjem tehnološko usposobljenost, ker le tako lahko preverja tehnološko higieno v obratu. Zato inšpektor ne sme zahtevati HACCP-a v kleti!

Lahko trdimo, da tako povzeta evropska zakonodaja prinaša slovenskim vinarjem lažje in enostavnejše delo. Te smernice smo pripravili predstavniki vinarjev, vinarji pa jih uporabljajo prostovoljno. Veljavnost smernic časovno ni omejena, njihovo spremembo lahko predlagajo Ministrstvo za zdravje, KGZS oz. drugi zainteresirani.

Sprememba smernic se objavi na spletni strani KGZS: <http://www.kgzs.si/>.

Smernice le prek tečajev

Za posredovanje smernic uporabnikom je KGZS usposobila deset specialistov za vinogradništvo in vinarstvo. Ti bodo usposabljali vinarje na tečajih, ki jih bodo organizirali kmetijsko-gozdarski zavodi. Smernice ne bodo v prosti prodaji, ampak jih bo vinar lahko pridobil le, če se bo udeležil tečaja.

Smernice so na ogled tudi na spletni strani Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije: <http://www.kgzs.si/>, prav tako pa tudi na spletnih straneh nekaterih kmetijsko-gozdarskih zavodov:
<http://www.kmetijski-zavod.si/>
<http://www.kgz-ptuj.si/>
<http://www.kvz-ng.si/>
<http://www.kmetijskizavod-nm.si/>
<http://www.kgzs-ms.si/>

Gabrijela Salobir - Vilar,
Vojko Bizjak

Nove možnosti, zahteve in omejitve, ki jih prinašajo spremenjene uredbe pri vlaganju zahtevkov v letu 2008

V preteklih mesecih smo že pisali o sprejetih spremembah Uredb in o možnostih, za katere smo se ob sprejemanju Uredb na KGZS še posebej zavzemali. V tokratnem prispevku pa bi vas ob začetku subvencijske kampanje ponovno radi opozorili na nove možnosti in omejitve, ki so jih prinesle sprejete spremembe uredb, na katere morate biti še posebej pozorni v času vlaganja zahtevkov.

Uredba o izvedbi neposrednih plačil v kmetijstvu (Uredba NP)

Sto uredbo so določeni nacionalna ovojnika, plačilne pravice z dodatki, upravljanje z nacionalno rezervno in proizvodno vezana plačila. V nadaljevanju opozarjamo na nekatere ključne spremembe in dejstva, ki jih je potrebno izpolnjevati za pridobitev teh sredstev.

V letu 2008 lahko upravičenci pridobijo nove plačilne pravice za naslednje vrste površin:

- Za površine, ki so z letom 2008 postale nove upravičene površine in imajo v GERK-ih vrsto dejanske rabe:
 - 1221-intenzivni sadovnjaki (trajne sadne rastline);
 - 1180-trajne rastline na njivskih površinah (sadne drevesnice, okrasne drevesnice, gozdne drevesnice, nasadi matičnih rastlin, trsnice in zelišča);
 - 1212-matičnjaki;
 - 1100-njive/vrtovi, kjer se pridelujejo zelišča;
 - 1190-rastlinjaki, kjer se pridelujejo zelišča in
 - 1800-kmetijska zemljišča, porasla z gozdnim drevjem (kar dejansko pomeni površine kraških pašnikov ..., ki so v kmetijski rabi).
- Več o rabi 1800 lahko preberete v članku Mojce Rozman z MKGP, objavljenem v tej številki Zelene dežele.

Plačilne pravice za nove upravičene površine se dodelijo na osnovi ugotovljenih upravičenih površin iz zbirnih vlog za leto 2008. Plačilne pravice se dodelijo samo za površine, katerim plačilna pravica še ni bila dodeljena z zbirno vlogo za leto 2007 (to v praksi pomeni, da določeni GERK npr. z rabo 1212-matičnjaki, ki bo v letu 2008 narejen - vrisan v Evidenco GERK na novo, na površini, kjer je v letu 2007 bil GERK z rabo 1100-njiva in je ta njiva v letu 2007 dobila plačilno pravico, ne bo upravičen do dodelitve novih plačilnih pravic).

- Za površine, ki imajo v letu 2008 v GERK-ih katero od vrst rabe, ki je bila upravičena do plačilnih pravic že v letu 2007, in sicer v letu 2007 so bile do plačilnih pravic upravičene površine z vrsto dejanske rabe:
- 1100-njiva/vrt (vključno z nasadi jagod);
- 1160-hmeljišče;
- 1230-oljčnik;
- 1300-trajni travnik;
- 1321-barjanski travnik;
- 1222-ekstenzivni oziroma travniški sadovnjak (z obvezno dvonamensko rabo košnja ali paša in pridelava sadja in kjer je gostota sajenja več kot 50 in največ 200 dreves/ha, visokodebelna drevesa);
- 1180-trajne rastline na njivskih površinah (njive spargljev, artičok in rabarbare);
- 1190-rastlinjaki (površine, določene v prilogi 1 Uredbe NP, na katerih se prideluje sadje in zelenjava);

Podaljšani rok za prenos plačilnih pravic

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano pripravlja spremembo Uredbe o izvedbi neposrednih plačil v kmetijstvu, ki predvideva spremembo roka za prenos plačilnih pravic. Zadnji rok za oddajo obrazcev za prenos plačilnih pravic se s sedanjega 10. februarja 2008 podaljšuje na 31. marec 2008.

- 1221-intenzivni sadovnjak (nasadi sadnih vrst, določeni v prilogi 1 Uredbi NP).

Plačilne pravice se tem vrstam rabe dodelijo le pod pogojem, da so bile te površine v letu 2007 prijavljene v zbirni vlogi kot površine z rabo, ki je bila šele v letu 2008 uvrščena med upravičene površine, ter iz tega razloga za te površine v letu 2007 niso bile dodeljene plačilne pravice. V praksi to pomeni, da je do dodelitve plačilne pravice v letu 2008 upravičena določena površina, ki je v letu 2007 bila v Zbirni vlogi prijavljena kot GERK z rabo, npr. 1180-trajne rastline na njivskih površinah (sadna drevesnica), v letu 2008 pa je bila sadna drevesnica izkličena ter je bil GERK spremenjen, npr. v rabo 1300-trajni travnik.

Plačilne pravice se v letu 2008 ne dodeljujejo za površine, ki jim je bila plačilna pravica že dodeljena oz. je bila površina upravičena do dodelitve v letu 2007, saj je do plačilne pravice ista površina upravičena le enkrat, ne glede na to, kako se je spremenila dejanska raba.

Pogoji za dodelitev in izplačilo plačilnih pravic

- Minimalna površina GERK-a - posameznega travnika, njive, sadovnjaka ... določenega kmetijskega gospodarstva mora biti najmanj 0,10 ha in skupna površina (vseh travnikov, njiv ...) določenega kmetijskega gospodarstva najmanj 0,30 ha.
- Nosilec kmetijskega gospodarstva bo upravičen do dodelitve in izplačila plačilnih pravic za leto 2008 za vse GERK-e, ki so pripisani kmetijskemu gospodarstvu vsaj en dan pred vložitvijo zbirne vloge in bo zanje vložil zahtevek za izplačilo plačilnih pravic.
- Določba glede 10-mesečne rabe zemljišč bo s spremembo Uredbe Sveta 1782/03 ukinjena. Nova določba predvideva zahtevo, da mora imeti upravičenec zemljišče v uporabi na zadnji dan zamuđenega roka za oddajo zbirne vloge (v letošnjem letu je to 9. junij 2008), da je upravičen do izplačila plačilnih pravic.
- Plačilna pravica se lahko aktivira s katerokoli upravičeno površino, kar v praksi pomeni, da se npr. plačilno pravico za njivo, ki je bila dodeljena v letu 2007, lahko v letu 2008 uveljavlja oz. aktivira npr. s travnikom in obratno (plačilna pravica ni vezana na točno določen hektar oz. na točno določeno površino).
- Za aktiviranje - uveljavljanje zahtevka za izplačilo posamezne plačilne pravice mora imeti upravičenec dovolj upravičenih površin. V praksi to pomeni, da mora upravičenec, kateremu je bilo dodeljenih deset plačilnih pravic za leto 2007, imeti v letu 2008 tudi 10 ha upravičenih površin, če želi prejeti izplačilo vseh desetih plačilnih pravic.
- Upravičenec se bo v prihodnjih letih sam lahko odločal, katere plačilne pravice bo koristil in katerih ne. V primerih, ko ima upravičenec manjše število upravičenih površin kot plačilnih pravic, bo potrebno paziti, da bo vsaka plačilna pravica izkoriščena vsaj enkrat v obdobju treh let, saj bo v nasprotnem primeru cela plačilna pravica ali pa samo neizkoriščen del plačilne pravice izdvojen v nacionalno rezervno.

Obvezna praha

V letu 2008 kmetijskim gospodarstvom ni potrebno izvajati obvezne praha tudi v primeru,

če ima kmetijsko gospodarstvo več kot 24,23 ha njivskih površin. Na njivah pa je še vedno dovoljeno izvajanje prostovoljne praha, te površine pa se prav tako štejejo med upravičene površine. Plačilne pravice za praho se kljub temu še ohranjajo in se upoštevajo kot navadne plačilne pravice. Na površinah, ki se bodo uveljavljale s plačilnimi pravicami za praho, lahko pridelovalci pridelujejo tudi vse vrste poljščin, ki so namenjene za prehrano ljudi in živali.

Dovoljenja za sadje, zelenjavo in krompir

Z letom 2008 se ukinjajo dovoljenja za sadje, zelenjavo in krompir. Tako postanejo plačilne pravice z dovoljenjem 'navadne' plačilne pravice.

Dodatno plačilo za ekstenzivno rejo ženskih goved

Proizvodno vezano plačilo se eni živali podeli enkrat letno. Do plačila so upravičene krave, ki izpolnjujejo vse pogoje, določene v Uredbi NP (pasma in spol, pripadnost čredi, namenjeni za rejo telet za prirejo mesa, minimalna dvomesečna obvezna reja krave s teletom na istem kmetijskem gospodarstvu, obremenitev do 1,8 GVŽ/ha krmnih površin, od katerih mora biti 50 % površin pod rabo 1300-trajni travnik, 1321-barjanski travnik, 1222-ekstenzivni sadovnjak in od leta 2008 tudi površine GERK-ov z rabo 1800-kmetijsko zemljišče, poraslo z gozdnim drevjem ...). Zahtevki se bodo v letu 2008 in v vseh naslednjih letih vlagali trikrat letno.

Pravilnik o registru kmetijskih gospodarstev (v nadaljevanju RKG)

Bistvena sprememba v pravilniku RKG-ja se nanaša na dejansko rabo 1222-ekstenzivni oziroma travniški sadovnjak, kjer je sedaj ta raba natančneje določena in opredeljena.

Na GERK-ih z dvonamensko rabo (košnja oziroma paša in ekstenzivno pridelavo sadja), kjer gostota dreves ne presega 50 dreves na hektar, je potrebno skupine sadnih dreves oz. del površine izločiti kot ločen GERK z dejansko rabo 1222-ekstenzivni oziroma travniški sadovnjak le v primeru, če na posameznem delu GERK-a, ki je večji od 0,3 ha, gostota dreves presega 50 dreves na hektar. V nasprotnem primeru je lahko celotna površina GERK-a prijavljena z rabo 1300-trajni travnik. V praksi to pomeni, da ni obvezno izločanje posameznih sadnih dreves, ampak so le-ta lahko del travnika, če so približno enakomerno razporejena po celotni površini oz. so razporejena v sklopih, ki so manjši od 0,3 ha.

Poleg ureditve rabe 1222 je v Pravilniku o spremembah in dopolnitvah RKG-ja natančneje določeno tudi posredovanje in spreminjanje površin GERK-ov na podlagi ugotovljenih podatkov kontrolnih organov.

Pri odstopanju dejanske stanja površin v primerjavi z vrisanimi GERK-i kontrolna organizacija posreduje v RKG ugotovitve kontrol pri tistih GERK-ih, pri katerih je bila ugotovljena manjša površina od prijavljene. Pri tem je upoštevana toleranca meritve, določena v predpisu, ki določa metode ugotavljanja in merjenja kmetijskih parcel ter tolerance meritev, oziroma je ugotovljena drugačna vrsta dejanske rabe od prijavljene. To pomeni, da v primerih, ko kontrolor na terenu ugotovi, da je določena površina manjša, kot je bila vrisana in uveljavljena z GERK-i (npr. vrisana določena zaraščena površina), upravičenci ni potrebno popravljati GERK-a na upravni enoti, saj bo spremenjen na podlagi uradne dolžnosti. V primeru spreminjanja GERK-ov na podlagi kontrol na kraju samem boste upravičenci prejeli zapisnik iz upravne enote, iz katerega bodo razvidne nove površine GERK-ov.

Poleg tega je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, podatke o vseh kmetijskih

gospodarstvih, ki imajo večja odstopanja preseka med evidenco dejanske rabe in vrisanimi GERK-i, posredovali upravnim enotam. Te bodo nosilce kmetijskih gospodarstev z večjimi odstopanji na vrisanih GERK-ih povabile na uskladitev dejanske rabe v skladu z evidenco dejanske rabe - določeno na podlagi ortofoto posnetkov.

Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o plačilih za ukrepe osi 2 iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007-2013 in letih 2007-2013 (Uredba KOP)

V splošnih pogojih in pri posameznih podukrepih KOP-a je kar nekaj novosti, ki so bile sprejete z objavo spremenjene Uredbe KOP in s priloženim Programom razvoja podeželja Republike Slovenije za 2007-2013. Ob tem dejstvu vsem vključenim v program KOP svetujemo, da se dobro seznanijo z vsemi spremenjenimi pogoji in se tako izognejo težavam pri administrativni kontroli ali ob obisku kontrolorja. V nadaljevanju so navedene tri zelo pomembne spremembe, o ostalih pa boste podrobneje seznanjeni, če se boste udeležili katerega od izobraževanj, ki jih za ta namen v tem času organizira Kmetijska svetovalna služba po vsej Sloveniji.

V letu 2008 lahko upravičenci uveljavljajo izravna plačila za območja z omejenimi dejavniki (OMD plačila) in podukrepe KOP tudi za zemljišča z vrsto dejanske rabe »1800-kmetijsko zemljišče, poraslo z gozdnim drevjem«, če je njihova dejanska raba enaka rabi, kot je v evidenci dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč, zajeti iz digitalnih ortofoto posnetkov, posnetih do konca leta 2006, in če so površine rabe 1800 vrisane v evidenco GERK vsaj en dan pred vložitvijo zbirne vloge. Hkrati vse vključene v program KOP opozarjamo, da nova upravičena raba 1800 prinaša na kmetijskem gospodarstvu tudi spremembo obtežbe. Na to morajo biti posebej pozorni tisti, ki ste vključeni v podukrepe, ki zahtevajo minimalno obtežbo, da z dodatnimi površinami ne padete pod mejo obtežbe, ki je dovoljena pri posameznem podukrepu.

Od leta 2008 dalje je ponovno dana možnost uveljavljanje različnih podukrepov KOP-a za travnine na zemljiščih z vrsto dejanske rabe »1222-ekstenzivni sadovnjak«. Uveljavlja se lahko naslednje podukrepe: ekološko kmetovanje (EK), košnja strmih travnikov (S35, S50), sonaravna reja domačih živali (REJ), ohranjanje ekstenzivnega travinja (ETA), reja domačih živali v osrednjem območju pojavljanja velikih zveri (ZVE), ohranjanje posebnih travniških habitatov (HAB), ohranjanje travniških habitatov metuljev (MET), ohranjanje stelnikov (STE), ohranjanje habitatov ptic vlažnih ekstenzivnih travnikov na območjih Natura 2000 (VTR) in pokritost tal na vodovarstvenem območju (VVO).

Nova omejitev pa je postavljena pri povečevanju površin zemljišč, ki so vključene v podukrepe KOP-a v prvem letu obveznosti. Upravičenec lahko površine v okviru obstoječe obveznosti skupno poveča za največ 2 hektarja oziroma 20 odstotkov v prvih štirih letih izvajanja podukrepa KOP-a, pri čemer se njegova obveznost iz prvega leta nadaljuje. V letih 2008-2013 pa upravičenci ne morejo prevzemati novih petletnih obveznosti za izvajanje podukrepov KOP-a, razen za podukrepe Ekološko kmetovanje. Poleg povečevanja površin je dodatna omejitev postavljena tudi pri zmanjševanju površin, in sicer površine zemljišč, ki so bile vključene v podukrepe KOP-a v letu vstopa v ta podukrepe, upravičenec lahko v okviru obstoječe obveznosti v petih letih skupno zmanjša za največ 10 odstotkov.

Subvencijska kampanja

KGZS je pripravljena

Na Kmetijsko gozdarski zbornici Sloveniji smo že v decembru 2007 aktivno začeli s pripravami na subvencijsko kampanjo v letu 2008.

Tako kot v preteklih letih na 80 lokacijah Kmetijske svetovalne službe na območju celotne Slovenije z več kot 300 usposobljenimi svetovalci svetujemo nosilcem kmetijskih gospodarstev v zvezi z ukrepi kmetijske politike, nudimo pomoč pri izpolnjevanju zbirnih vlog in drugih zahtevkov ter organiziramo in izvajamo elektronsko izpolnjevanje vlog. Naročanje v času subvencijske kampanje na posameznih območjih poteka enako kot v preteklih letih. O podrobnostih naročanja se lahko pozanimате na vaših izpostavah Kmetijske svetovalne službe.

Predlagamo vam, da pred izpolnjevanjem zbirne vloge, v izogib težavam pri izpolnjevanju vloge in morebitnim napakam, ki bi jih pokazale administrativne kontrole in kontrole na terenu, preverite dejansko stanje na kmetijskem gospodarstvu. V primeru, da se dejansko stanje razlikuje od stanja v uradnih evidencah in registrih, morate le-to urediti na pristojnih inštitucijah:

- na upravni enoti, če so GERK-i v naravi drugačni (velikost, dejanska raba) ali če je prišlo do sprememb podatkov, ki so vpisani v Register kmetijskih gospodarstev (sprememba nosilca, naslova, članov kmetijskega gospodarstva ...) ali če je prišlo do sprememb trajnih nasadov (krčitve, novi nasadi, spremembe lokacije travnega nasada ...),
- na pooblaščen veterinarski postaji v primeru neažurnega sporočanja o premikih živali (ureditev stanja v Centralnem registru govedi).

Na naročeni termin prinesite sledeče dokumente:

- v primeru, da pride namesto nosilca pooblaščenec, mora le-ta prinesiti dve originalno podpisani pooblastili,
- zbirno vlogo in ostale zahtevke iz leta 2007,
- predtisk 2008,
- v primeru spremenjenega osebnega računa kartico novega osebnega računa,
- v primeru, da uveljavljate zahtevke za ovce in koze, je potrebno prinesiti na vnos seznam vseh ušesnih števil živali,
- ostale dokumente o kmetijskem gospodarstvu, ki bodo lahko v pomoč pri izpolnjevanju vloge in zahtevkov (meritve strmih travnikov, odločbo o dodelitvi plačilnih pravic, zapisnik kontrolorja ...).

Dr. Darja Pipan

Napovednik izobraževanj v okviru KGZS

Kmetijsko gozdarski zavod Ljubljana

Dodatne informacije dobite na telefonu: 01 513 07 18 (Barbara Lapuh).

Datum	Naslov	Vrsta	Lokacija	Ura
18. 3. 2008 – 20. 3. 2008	Začetni tečaj varstva rastlin za uporabnike FFS sredstev	Tečaj	Ivančna Gorica	14.00 do 19.00
26. 3. 2008 – 27. 3. 2008	Začetni tečaj iz ekološkega kmetovanja	SKOP/KOP – predavanje	Dobrunje; Cesta II grupe odredov	8.30 do 18.00
27. 3. 2008	Preprečevanje širjenja ogrcev majskega hrošča in ukrepi za izboljšanje travne ruše	Ni za SKOP/KOP	Velika dvorana Narodnega doma 44, Logatec	9.00
28. 3. 2008	Karantenske bolezni in škodljivci v osrednji Sloveniji	SKOP/KOP IPL – predavanje	Komenda, Kulturni dom, Zajčeva 23	9.30
1. 4. 2008 – 3. 4. 2008	Začetni tečaj varstva rastlin za uporabnike FFS sredstev	Tečaj	Dobrunje, cesta II. Grupe odredov	14.00 do 19.00
8. 4. 2008 (v primeru deževnega vremena bo prikaz 15. 4. 2008)	Pravilna ureditev električne ograje za pašo govedi, konjev in drobnice s prikazom postavitve	SKOP/KOP – predavanje in prikaz	Lukovica, Kmetijski dom Janka Kersnika, Stari Trg 1	8.30
10. 4. 2008	Prikaz sajenja in pobiranja špargljev	SKOP/KOP – IVR prikaz	Drevesnica Studenec – KGZ – Ljubljana, Polje	10.00
4. 3. 2008	Preverjanje izpolnjevanja zahtev za varovanje podzemnih voda na praktičnih primerih. Predstavitev uredb o neposrednih plačilih za leto 2008	SKOP/KOP NS predavanje	Ivančna Gorica, Gasilski dom v Stični	9.00
4. 3. 2008	Preverjanje izpolnjevanja zahtev standardov za fitofarmaceutska sredstva in za dobre kmetijske in okoljske pogoje na praktičnih primerih. Predstavitev uredb o neposrednih plačilih za leto 2008	SKOP/KOP NS predavanje	Podpeč, Kulturni dom	9.00
7. 3. 2008	Preverjanje izpolnjevanja zahtev za varovanje podzemnih voda na praktičnih primerih. Predstavitev uredb o neposrednih plačilih za leto 2008	SKOP/KOP NS predavanje	Loški Potok, občinska dvorana	9.00

Kmetijsko gozdarski zavod Maribor

Dodatne informacije dobite na telefonu: 02 228 49 17.

Datum	Naslov	Vrsta	Lokacija	Ura
24. 4. 2008	Praktični prikaz tehnologije pridelave pečkarjev: – pravilna postavitve mreže proti toči, – redčenje cvetja in ploditev jabol, – varstvo jabol.	SKOP/KOP – IPS – prikaz	Posestvo KZ Selnica ob Dravi	9.00

Kmetijsko gozdarski zavod Murska Sobota

Dodatne informacije dobite na telefonu: 02 539 14 17.

Datum	Naslov	Vrsta	Lokacija	Ura
11. 4. 2008	Predstavitev kmetijsko okoljskih ukrepov s poudarkom na ukrepi Ohranjanje obdelane in poseljene krajine na zavarovanih območjih; Varstvo narave in kmetijstvo v zavarovanim območju; Biotska pestrost in kulturna krajina na zavarovanih območjih ter njihova povezava s kmetijsko okoljskimi ukrepi	SKOP/KOP – HAB, KZO – predavanje	Kmetijsko gozdarski zavod Murska Sobota, Štefana Kovača 40, 9000 Murska Sobota	9.00
11. 4. 2008	EPO, Natura 200 in ohranjanje stelnikov	SKOP/KOP – STE – predavanje	Kmetijsko gozdarski zavod Murska Sobota, Štefana Kovača 40, 9000 Murska Sobota	11.00
16. 4. 2008	Spoznavanje habitatov ter za pokrajino primernih zelenih poljskih robov in mej na njivskih površinah	SKOP/KOP – KOL – prikaz	Dvorana gostilne pri Zlatci, Gornji Petrovci 91A, 9203 Petrovci	9.00
16. 4. 2008	Smernice dobre higienske prakse za vinarje; Pridobitev potrdila o udeležbi; Reforma vinskega trga	Ne velja za SKOP/KOP	Kmetijsko gozdarski zavod Murska Sobota, Štefana Kovača 40, 9000 Murska Sobota	18.00
18. 4. 2008	Pridelovanje žit v kolobarju v okviru integrirane pridelave poljščin; Pridelovanje alternativnih poljščin	SKOP/KOP – IPL – predavanje	Kmetijsko gozdarski zavod Murska Sobota, Štefana Kovača 40, 9000 Murska Sobota	9.00
18. 4. 2008	Praktično spoznavanje in določanje številčnosti talnih škodljivcev vrtnin na terenu	SKOP/KOP – IVR – prikaz	Kmetija Antolin, njiva ob glavni cesti Beltinci – Odranci	9.00

Datum	Naslov	Vrsta	Lokacija	Ura
23. 4. 2008	III. mednarodno ocenjevanje vin TRESH DEŽEL	Ne velja za SKOP/KOP	Grad na Goričkem, JZKPG	9.00
25. 4. 2008	Vpliv kolobarja na zdravstveno stanje tal in poljščin; Zasnova in oblikovanje petletnega kolobarja z metuljnicami ter ocena ekonomske učinkovitosti; Deteljno – travni njivski kolobar	SKOP/KOP – KOL – predavanje	Kmetijsko gozdarski zavod Murska Sobota, Štefana Kovača 40, 9000 Murska Sobota	9.00

Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica

Dodatne informacije dobite na telefonu: 05 377 22 54.

Datum	Naslov	Vrsta	Lokacija	Ura
17. 4. 2008	Oskrba travniških sadovnjakov	SKOP/KOP – TSA prikaz	Idrija, Pri Kobalu	10.00
17. 4. 2008	Oskrba travniških sadovnjakov	SKOP/KOP – TSA prikaz	Šebrelje	16.00

dr. Jernej Demšar

Seje zborničnih in združnih odborov

Težave v živinoreji se stopnjujejo

Položaj v govedoreji in prašičereji je zaskrbljujoč, zato so zbornični in združni odbori za ti področji zahtevali, da kmetijsko ministrstvo čim prej zagotovi izplačila neposrednih in izravnalnih plačil, vlada naj opravi analizo visokih marž v prehranski verigi, Evropska komisija pa naj v okviru svojih pristojnosti ukrene vse za izboljšanje razmer v sektorju prireje mesa.

V začetku februarja je potekala skupna seja strokovnega odbora za govedorejo in meso Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, strokovnega odbora za prašičerejo Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije in odbora za govedorejo in mleko Zadružne zveze Slovenije. Ugotovili so, da so cene žit, krmil, energije in ostalega repromateriala v zadnjem letu močno porasle in se po predvidevanjih tudi v prihodnje ne bodo stabilizirale, cene klavnih trupov pa ne sledijo temu, temveč stagnirajo oz. celo padajo. Sektor prireje mesa se je zato znašel v težavah. Rejci nimajo sredstev za nakup repromateriala, saj akumulacije kapitala zaradi nizkih odkupnih cen iz preteklih obdobij ni. Maloprodajne cene se povečujejo, zato se razlika med maloprodajnimi cenami in odkupnimi cenami povečuje.

Daljše trajanje trenutnih tržnih razmer lahko povzroči padec deleža samooskrbe in pomankanja mesa slovenskega izvora na prodajnih mestih, kar je slabo za slovenske

porabnike mesa. Ti želijo kupovati meso slovenskega porekla, ker zaupajo v njegovo kakovost, saj slovenski rejci niso bili nikoli udeleženi v razne prehranske afe-re. Zaupanje porabnikov v meso slovenskega porekla lahko še izboljšamo, zato slovenski rejci potrebujejo čim prejšnje sprejetje zakona o generični promociji, ki bo primarnemu sektorju zagotovil ustrezno promocijo kmetijskih pridelkov in živil.

Živinorejci so ponovno opozorili na izredno težak položaj v govedoreji in prašičereji.

M. P.

Peka v krušni peči

Na Kmetijsko gozdarskem zavodu Murska Sobotna že vrsto let organiziramo tečaj tradicionalne peke. Tako smo tudi letos konec januarja organizirali 30-urni tečaj tradicionalne peke. Tradicionalna peka pomeni, da se kruh, potice in pecivo pripravijo na tradicionalen način in spečejo v krušni peči.

Na tem tečaju so se udeleženci seznanili z vso zakonodajo s področja registracije dopolnilnih dejavnosti na kmetiji, opreme prostora in zagotavljanja sanitarno tehničnih pogojev, kot tudi z načini trženja, ekonomiko peke in oblikovanjem cen. Seznanili so se tudi z osnovami dobre higienske prakse – HACCP, pomenom kruha,

potic, peciva in testenin kot živila, pripravlo izdelkov za trg: pakiranje, označevanje, deklaracija. Tečajniki so imeli tudi praktično delavnico na kmetiji, ki ima registrirano dopolnilno dejavnost peke kruha. Tu so se seznanili s surovinami, nabavo in skladiščenjem surovin za peko. Izdelali so tudi različne vrste testa in nadevov za kruh, potice, pecivo in testenine in to tudi spekli. Nato so se izdelki tudi senzorično ocenili.

Zanimanje za take tečaje je veliko. Letos smo imeli 15 udeležencev tečaja z levega in desnega brega reke Mure. Na koncu tečaja so udeleženci dobili potrdilo, ki ga lahko

priložijo k zbirni mapi za pridobitev certifikata nacionalne poklicne kvalifikacije izdelovalca/izdelovalka kruha, potic, peciva in testenin na tradicionalni način. Nacionalna poklicna kvalifikacija je neformalna oblika izobrazbe, ki je potrebna za opravljanje poklica ali posameznih sklopov zadožitve v okviru poklica na določeni ravni zahtevnosti. Certifikat nacionalne poklicne kvalifikacije je potrebno priložiti k registraciji dopolnilne dejavnosti na kmetiji

Jožica Kapun Maršik

Ponudba bikovega semena na OC Preska

Decembra lani je bil izdan katalog bikov za vse pasme v Sloveniji za leto 2008. Brezplačno so ga prejeli vsi rejci, ki imajo živali v kontroli proizvodnje. Katalog je namenjen seznanjanju rejcev s podatki o bikih in njihovi plemenski vrednosti.

Letošnji izbor bikov za osemenjevanje pri rjavi pasmi je zelo širok. Na voljo je seme 20 bikov. Med njimi sta bika Jubi in Gringo, ki sta uporabna za vzrejo krav v kombiniranem tipu ali za vzrejo bikov z dobrimi klavnimi lastnostmi. Ostali bikovi so namenjeni rejcem s poudarkom na prireju mleka. Med njimi sta bik Hus, ki je zaradi izjemno visoke plemenske vrednosti dobil oceno elita in se bo uporabljal tudi za osemenjevanje bikovskih

mater, ter bik Plavi, ki je dobil oceno I.A, saj izboljšuje vse lastnosti mlečnosti, okvira, višina ter daje lahke telitve.

Pri črno-beli pasmi je na voljo 20 bikov. Izbor bikov je zelo širok, s tem da nekateri bikovi izboljšujejo posamezne lastnosti, nekateri pa večino, tako za proizvodnjo kot telesne oblike. Med njimi je tudi bik Adi, ki izboljšuje tako količino mleka kot vsebnost beljakovin ter večino telesnih lastnosti, zaradi česa ima oceno I.A. Je bik, ki je po količini mleka na Interbull lestvici med 3 % najboljših črno-belih bikov na svetu. Bik s podobno oceno plemenske vrednosti in enako oceno I.A je bik Adis, ki po količini mleka spada med 0,1 % najboljših črno-belih bikov na

svetu. Poleg testiranih je tudi 10 mladih bikov, katerih seme bo v naslednjih mesecih na voljo za osemenjevanje plemenic.

Pri cikasti pasmi, so v izboru za osemenjevanje v letošnjem letu štirje bikovi. Med njimi so trije, ki so bili vključeni v preteklem letu in so aktualni za letošnjo sezono osemenjevanja.

Med biki mesnih pasem najdemo bike šarole, limuzin in belgijske beloplave pasme. Največ osemenitev v preteklem letu je bilo z biki limuzin pasme. Na voljo je seme šestih bikov. Po številu osemenitev je na drugem mestu belgijska beloplava pasma, od katere je na voljo seme petih bikov. Ponovno pridobiva na pomenu gospodarsko križanje s šarole pasmo. Na voljo je seme treh bikov. Uporabljal naj bi se predvsem tam, kjer ni verjetnosti za težje telitve in želimo dobiti pitance, ki bodo dobro priraščali tudi ob nekoliko slabši prehrani.

Poleg domačega semena je rejcem in osemenjevalni službi na voljo seme bikov iz tujine. V ponudbi je seme trinaj-

stih bikov rjave pasme, uvoženo iz Italije, Nemčije in Švice. Med njimi so trije bikovi v evropskem tipu rjavega goveda, namenjeni kombiniranemu rejcu. Pri črno-beli pasmi je na razpolago seme petnajstih HF in dveh RH bikov. Seme je uvoženo iz Nizozemske, Nemčije in Italije. Pričakujemo pa še pošiljko iz Amerike. Poleg pasem, ki so namenjene prireju mleka, je med rejci veliko zanimanja za seme bikov mesnih pasem, zato imamo na razpolago seme bikov šarole, limuzin in blonde d'aquitaine pasme. Zadnja novost je seme bikov, ki so prirojeno brezrožni, in sicer pri šarole in limuzin pasmi.

V Sloveniji postajajo zanimive tudi nekatere pri nas do sedaj manj znane pasme, za katere smo prav tako preskrbeli seme za osemenjevanje. To so pasme angus v črni in rdeči barvi ter škotsko govedo dveh pasem, visokogorsko in nižinsko (highland in galloway).

mag. Jože Bergant

PIONEER

Ponujamo vam 20 izbranih hibridov Pioneer za setev v letu 2008, ki so bili preizkušeni v široki mreži poskusov in v široki proizvodnji.

Pioneer Šampioni za setev 2008

PR37N01 FAO 390 nova zvezda	PR37H24 FAO 370 dolgletni zmagovalec
PR38A24 FAO 380 absolutni zmagovalec v zrnju	PR37D25 FAO 400 silaža brez konkurence
PR37F73 FAO 410 izjemen v suši in silaži	PR36K67 FAO 450 brez konkurence
PR34N43 FAO 580 za Primorsko	

Elitni hibridi Pioneer

PR39R20 FAO 290 poltrdinka	PR38B12 FAO 300 najnižja vlaga
PR38F10 FAO 300 rekord v zrnju	PR38H20 FAO 340 odlična silaža
PR37W05 FAO 410 odličen v suši	PR37M34 FAO 410 dolgoletna stabilnost
PR34G13 FAO 500 za Primorsko	

Pioneer kvaliteta

PR39K24 FAO 280 odlična poltrdinka	PR38F70 FAO 330 št. 1 med poltrdinkami
PR39G12 FAO 240 vodilni rani hibrid	PR39D81 FAO 270 najnižja vlaga
CLARICA FAO 315 stabilna	PR38P05 FAO 360 ugođen nakup

NOVO

– Izjemna sorta lucerne PR57N02 kraljica polji in dodatek za siliranje lucerne 11H50,
– Sončnice: visoko oljna PR64H45 in normalna sončnica PR64A63.
Obiščite našo novo spletno stran: <http://slovenia.pioneer.com>.

Za več informacij pokličite nas ali promotorja na vašem področju.

KOLIČINSKI POPUST
Ob nakupu 16 vreč in več dobite še poseben popust in sicer 1,0 EUR za vsako vrečo.
16,00 EUR za 16 vreč

PIONEER KLUB 2008
Kupite 8 vreč 25 MK koruze Pioneer in pridobite PIONEER KAPA + JAKNA

Pioneer Semena Holding GmbH, Parndorf, PSH poslovno svetovanje, Podružnica Murska Sobotna
Markiševska cesta 10, 8000 Murska Sobotna, tel. 02 521 36 20, faks 02 521 36 29
© Zaščitna znamka registrirana ali uporabljena v državah s strani PIONEER, Hi-Bred International, Inc., Des Moines, Iowa, ZDA.

TEHNOLOGIJA, KI DAJE VEČ!®

Deželna banka Slovenije pospešeno obnavlja svojo mrežo

V Deželni banki Slovenije so se pred časom lotili obsežnega projekta prenove svoje poslovne mreže, ki z 88 enotami predstavlja tretjo najbolj razvejano bančno mrežo v Sloveniji. Tako so v sklopu tega projekta februarja slovesno odprli prenovljene prostore poslovne enote banke v Celju na Kocbekovi ulici 5. Slavnostni govorniki, ki so s preizkušeno trako odprli enoto, so bili predsednik uprave Deželne banke Slovenije dr. Draško Veselinovič, podžupan Mestne občine Celje Marko Zidanšek, predsednik Kmetijske gozdarske zbornice Slovenije in predsednik Kapitalske zadruge Peter Vrsek ter predsednik Kmetijske zadruge Celje Marjan Kovač. Otvoritev je povezovala in glasbeno začnila Saška Lendero. V Celju je Deželna banka Slovenije izkoristila otvoritev tudi v dobrodelne namene in direktorju Zdravstvenega doma Celje prim. mag. Stanislavu Kajbi predala ček – prispevek banke za nakup digitalnega rentgenskega aparata, ki ga zdravstveni dom nujno potrebuje. Deželna banka Slovenije je priskočila na pomoč tudi družini Hrvačanin, ki ji je jesensko neurje, ki je pustošilo po Sloveniji, hudo poškodovalo dom – vupanju, da se bodo v svoji hiši čim prej spet počutili doma.

Še pred uradnim začetkom pomladi je Deželna banka Slovenije odprla tudi novo enoto v prostorih Kmetijsko gozdarske zadruge Sava v Rožni dolini 50 v Lescah. Tudi tam ni pozabila na pomoči potrebne – direktor Kmetijsko gozdarske zadruge Sava Emil Peternel in direktor PE Gorenjska Deželne banke Slovenije Damjan Ažbe sta CUDV Matevža Langusa Radovljica poklonila sredstva za izgradnjo bazena za terapijo.

V Deželni banki Slovenije do poletja napovedujejo še vsaj tri otvoritve, in sicer v Novi Gorici, Kranju in Šoštanju.

Čebelarska zveza Slovenije svetuje

Čebelarji vse gojitelje rastlin in uporabnike sredstev za varstvo rastlin prosimo, da:

- škropijo v skladu z dobro kmetijsko prakso;
- pred uporabo sredstev natančno preberejo priložena navodila, saj je tako v njih kot na embalaži opozorilo, ali je sredstvo strupeno za čebele. Za čebele so po večini škodljivi vsi insekticidi;
- sredstva uporabljajo v najmanjših priporočenih odmerkih;
- uporabljajo pripravke, ki so za čebele manj nevarni;
- škropijo v večernih urah ali ponoči in v brezvetrju;
- se izogibajo prašiv in raje uporabljajo pripravke oz. iz njih narejeno škropilno brozgo ali granulate;
- pravočasno obvestijo čebelarja o uporabi sredstev, ki so strupena ali škodljiva za čebele.

Zelena dežela je glasilo Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, Celovška 135, 1000 Ljubljana, tel.: 01/513 66 00, faks: 01/513 66 50, e-naslov: kgzs@kgzs.si.
Grafično oblikovanje, prelom in izvedba: Kmetijska založba, d.o.o.
Jezikovni pregled: Marjana Cvirni. Tisk: Delo, d. d.
Naklada: 141.000 izvodov. Cena: 0,30 €. Časopis je za člane KGZS brezplačen.